Prima instanţă: Judecătoria *****, sediul Central, judecător Negru Nicolae
Dosarul nr. 2a-119/25 (2-24094544-02-2a-13012025)

D E C I Z I E

26 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată compusă din:
Președintele completul, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, reprezentată de avocatul Eşanu Mihail,

împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 24 octombrie 2024, prin care s-a respins acţiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA împotriva lui Castraveţ Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare şi compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

La 21 august 2024, prin intermediul oficiului poștal, CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Castraveţ Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare şi compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii, reclamanta a indicat că, la 17 februarie 2024 între CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, în calitate de asigurător şi SRL „Top Security" în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 009541773, prin care ultimul a transmis CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA răspunderea civilă pentru orice pagubă produsă prin accident cu autovehiculul de model *****.

A menționat că, la 24 mai 2024, ora 20:00, în or. *****, s*****, s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia mijlocul de transport de model *****, condus de către Castraveţ Ion a tamponat mijlocul de transport de model *****, condus de către Pulber Maxim.

Conform procesului-verbal contravențional din 24 mai 2024, vinovat de comiterea accidentului rutier sus-indicat s-a recunoscut Castraveţ Ion, care a declarat cazul accidentului la compania de asigurări cu care avea întocmit contract de asigurare.

În consecință, de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a fost pornit dosarul de daune nr. 1042_2024 din 6 iunie 2024.

La 6 iunie 2024, a fost întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor, semnat de părțile implicate.

Astfel, conform dispoziției nr. RCAI1042-2024 emisă de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA la 2 iulie 2024 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime de 23 998,92 de lei păgubitului, fapt confirmat prin ordinul de plată anexat la cerere.

Societatea reclamantă a invocat că, conform art. 2 al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de automobile, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau a utilizatorului de vehicul pentru orice pagubă produsă de un accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire şi în limitele de răspundere ale acestei asigurări.

În conformitate cu art. 30 lit. e) al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022, vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, şi anume, prin prisma înscrisurilor prezentate şi administrate la dosarul de daune, s-a constatat că la momentul producerii accidentului în trafic, Castraveţ Ion nu dispunea de un permis de conducere valabil.

Reclamanta a susținut că, speța dată cade sub incidența normei art. 30 lit. e) al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022.

În această ordine de idei, situația în cauză generează dreptul CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA de a înainta acțiune de regres față de persoana răspunzătoare de producerea pagubei în rezultatul accidentului de circulație.

Mai mult, repararea prejudiciului material în speța dată este prevăzută şi de normele generale care guvernează răspunderea delictuală stabilită de legislator în art. 1998 Cod civil, care menționează despre obligația persoanei vinovate de a repara prejudiciul patrimonial cauzat în rezultatul unui delict.

Din acest considerente, la 8 iulie 2024, CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a înaintat reclamația nr. 1231/2024 față de Castraveţ Ion, solicitând acestuia achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol, or, la care nu a fost

dat nici un răspuns, fapt ce a generat înaintarea cererii de chemare în judecată privind încasarea sumei în ordine de regres în mod forțat.

În final, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA solicită admiterea acțiunii, cu încasarea în beneficiul său de la Castraveţ Ion a sumei de 23 998,92 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului dat, şi anume, 4 750 de lei, cu titlu de asistență juridică, a sumei de 1 009,91 de lei, cu titlu de taxă de stat şi 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru.

Poziția instanţei de fond.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2024 a Judecătoriei *****, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată cu valoare redusă înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveţ Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond, conform înscrisurilor şi probatoriului dosarului, a constatat că la 17 februarie 2024, SRL „Top Security” a încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule cu CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cu eliberarea poliței de asigurare RCAI nr. 009541773, fiind asigurată răspunderea civilă pentru automobilul de model *****.

S-a mai constatat că, la 24 mai 2024, Castraveţ Ion, conducând automobilul de model *****, efectuând manevra cu spatele nu s-a asigurat că poate s-o efectueze în siguranță şi, ca rezultat, a tamponat vehiculul de model*****condus de către Pulber Maxim.

Astfel, Castraveț Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional.

În urma examinării daunelor cauzate vehiculului de model ***** accidentul rutier a fost recunoscut de reclamantă ca fiind un caz asigurat, cu achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 23 998,92 de lei.

Prima instanță a reţinut că, conform normei invocate de reclamantă în susţinerea poziției sale, şi anume, art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 106/2022, care stabilește că, asigurătorul RCA care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul sa înainteze acţiune de regres în limitele acestei sume în cazul în care vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, constatată în condiţiile Codului contravențional.

În acest context, prima instanţă prin prisma art. 231, 374 alin. (2) și 440 alin. (1) ale Codului contravențional, a constatat că conducerea vehiculului, la caz, a automobilului de model *****, cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere este o contravenție prevăzută de Codul contravențional, care urmează a fi constatată potrivit regulilor sus menţionate, cu întocmirea procesului-verbal cu

privire la contravenție şi a deciziei de sancționare, reţine că reclamanta nu a anexat la cererea de chemare în judecată probe ce confirmă încălcarea de către pârâtul Castraveţ Ion a regulilor privind dreptul de conducere în timpul comiterii accidentului rutier, şi anume, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în baza art. 231 Cod contravențional şi a deciziei de sancționare, rămase definitivă şi irevocabilă.

Totodată, reținând prevederile art. 118 alin. (1), 119 alin. (1), 122 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, prima instanță a menționat că, reclamanta nu a prezentat probe pertinente ce confirmă faptul conducerii automobilului de către Castraveţ Ion în timpul comiterii accidentului rutier cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, or, apreciind extrasul din baza de date privind permisul de conducere a lui Castraveţ Ion anexat la cerere (f.d.23 verso), prin prisma nomei de drept prevăzută la art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, în coroborare cu art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 106/2022, indicând că acest extras nu este o probă care poate confirma, în conformitate cu prevederile Legii nr. 106/2022, faptul încălcării de către Castraveţ Ion a regulilor privind dreptul de conducere, întrucât, acest fapt poate fi dovedit numai prin procesul-verbal cu privire la contravenție definitiv şi irevocabil, întocmit în privința pârâtului potrivit regulilor stabilite în Cod contravențional.

Referitor la invocarea de către reclamantă a prevederilor art. 1998 Cod civil ce guvernează răspunderea delictuală, instanţa a menționat că, în coraport cu art. 1998 Cod civil, Legea nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, este o lege specială, care are prioritate în aplicare faţă de normele delictuale din Codul civil.

Astfel, Legea nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, în art.30 a stabilit o listă exhaustivă a cazurilor când asigurătorul are dreptul de regres faţă de persoana vinovată de producerea accidentului rutier, prin urmare, normele Codului civil ce guvernează răspunderea delictuală sunt incidente doar în măsura în care legea specială, la caz Legea nr. 106 din 21 aprilie 2022, nu reglementează răspunderea șoferului pentru daunele pricinuite în urma accidentului rutier.

Prin urmare, nefiind stabilite de instanţa de judecată circumstanțele prevăzute la art. 30 din Legea nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, nu sunt temeiuri pentru a admite acţiunea de regres a reclamantei către pârâtul Castraveţ Ion.

Având în vedere cele constatate, instanţa de judecată a concluzionat în sensul respingerii cererii de chemare în judecată depusă de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveţ Ion, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului.

Nefiind de acord cu hotărârea din 24 octombrie 2024 a Judecătoriei *****, sediul Central, la 29 octombrie 2024, reprezentantul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, avocatul Eşanu Mihail, a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acţiunii în sensul declarat.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central a fost pronunțat la 24 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 29 octombrie 2024, corespunzător se deduce că apelantul a respectat termenul legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, reprezentantul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, avocatul Eşanu Mihail, a indicat că consideră neîntemeiată şi ilegală hotărârea primei instanţe.

În acest sens a menționat că, la 17 februarie 2024 între CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în calitate de asigurător şi SRL Top Security în calitate de asigurat a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 009541773 prin care ultimul a transmis CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA răspunderea civilă pentru orice pagubă produsă prin accident cu autovehiculul de model „Dacia Duster” cu n/î XSX723.

La 24 mai 2024, ora 20:00 în or. *****, s***** s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia mijlocul de transport de model ,***** condus de către Castraveţ Ion, a tamponat mijlocul de transport de model *****, condus de către Pulber Maxim.

În corespundere cu procesul-verbal contravențional din 24 mai 2024 vinovat de comiterea accidentului rutier sus-indicat s-a recunoscut Castraveț Ion.

Partea implicată în accidentul de circulație rutieră a declarat cazul accidentului la compania de asigurări cu care avea întocmit contract de asigurare.

Astfel, CA „ Donaris Vienna Insurance Group” SA a pornit dosarul de daune nr. 1042_2024 din 6 iunie 2024.

Tot, la 6 iunie 2024 a fost întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor semnat de părțile implicate.

Conform dispoziției nr. RCAI1042-2024 emisă de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA la 2 iulie 2024 a fost dispusă recunoașterea evenimentului

produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime de 23 998, 92 de lei păgubitului, fapt confirmat prin ordinul de plată anexat la cerere.

Art. 2 al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de automobile, prevede că, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau a utilizatorului de vehicul pentru orice pagubă produsă de un accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire şi în limitele de răspundere ale acestei asigurări.

În conformitate cu art. 30 lit. e) al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022, vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, şi anume, prin prisma înscrisurilor prezentate şi administrate la dosarul de daune s-a constatat că la momentul producerii accidentului în trafic, Castraveţ Ion nu dispunea de un permis de conducere valabil.

Astfel, speța dată cade sub incidența normei 30 lit. e) al Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022.

În această ordine de idei, situația în cauză a generat dreptul CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA de a înainta acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubei în rezultatul accidentului de circulație.

Mai mult, repararea prejudiciului material în speța dată este prescrisă şi de normele generale care guvernează răspunderea delictuală stabilită de legislator în art. 1998 Cod civil, care menționează despre obligația persoanei vinovate de a repara prejudiciul patrimonial cauzat în rezultatul unul delict.

Din acest considerent la 8 iulie 2024, CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a înaintat reclamația nr. 1231/2024 față de Castraveţ Ion, solicitând acestuia achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol, lac care nu a fost dat nici un răspuns, fapt ce a generat înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată privind încasarea sumei în ordine de regres în mod forțat.

Iar, instanţa de judecată a respins cererea de chemare în judecată pe motiv că, pe numele lui Castraveţ Ion nu a fost întocmit un proces-verbal contravențional privind constatarea lipsei permisului de conducere valabil, iar extrasul de la ASP nu constituie dovada precum că, Castraveţ Ion nu deținea un permis de conducere valabil la momentul producerii accidentului rutier.

Așadar, apelantul constată că, instanţa de judecată nu a ținut cont de hotărârea explicativă a CSJ nr. 11 din 16 decembrie 2013 cu privire la aplicarea legislaţiei în domeniul asigurării obligatorii pct. 28 și 29, pe când, instanţele de judecată urmează să țină cont că lipsa deciziei agentului constatator a organelor de resort nu generează şi respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, instanţa de judecată este în drept, în cadrul judecării cauzei civile privind repararea prejudiciului rezultat din accidentul rutier, să constate vinovăția

pârâtului în cauzarea prejudiciului material. Dacă autoritățile publice competente nu au reținut elemente determinante cu privire la cauzele şi împrejurările producerii accidentului de autovehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de partea interesată (asigurător, asigurat, utilizator, persoana păgubită) prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dezbaterilor judiciare.

În baza celor expuse, apelantul constată că, agentul constatator la momentul producerii accidentului rutier era obligat să verifice baza de date a ASP cu privire la valabilitatea permisului de conducere a lui Castraveţ Ion, să întocmească proces-verbal contravențional corespunzător. Lipsa permisului de conducere o confirmă ASP şi nu agentul de poliție accidente rutiere, agentul constatator atrage doar la răspundere contravențională după caz.

CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA nu poartă nicio vină de faptul că, agentul constatator nu şi-a îndeplinit obligațiunile de serviciu şi nu-i poate îngrădi dreptul la regres pe motiv că, Castraveţ Ion la momentul producerii accidentului rutier nu deținea un permis de conducere valabil la momentul producerii accidentului rutier.

În concluzie, CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA dispune de dreptul legitim de a solicita de la pârât repararea prejudiciului material în cuantumurile indicate mai sus.

Aprecierea instanței de apel.

Verificând legalitatea hotărârii contestate, în cumul cu argumentele invocate în cererea de apel și actele cauzei, Colegiul civil consideră că, cererea de apel declarată de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA este întemeiată, urmând a fi admisă, cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Conform art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) Cod de procedură civilă, temeiurile de casare sau modificare a hotărârii de către instanța de apel apar în cazul în care: circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Art. 387 lit. c) Cod de procedură civilă indică că, se consideră că normele de drept material sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească a interpretat eronat legea.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, stabilesc că circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace, iar art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Colegiul civil reține că, instanța de apel, conform regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).

Conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Din interpretarea art. 6 CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și

argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (*cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26*).

Așadar, probatoriul administrat în speță atestă că, la 17 februarie 2024 între CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA în calitate de asigurător şi SRL „Top Security" în calitate de asigurat a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 009541773, prin care ultimul a transmis CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA răspunderea civilă pentru orice pagubă produsă prin accident cu autovehiculul de model „Dacia Duster" cu n/î XSX723. (f.d. 17 verso)

Tot, actele cauzei atestă că, la 24 mai 2024, ora 20:00 în or. *****, s*****, s-a produs accidentul rutier, în rezultatul căruia mijlocul de transport de model „***** condus de către Castraveţ Ion, a tamponat mijlocul de transport de model *****, condus de către Pulber Maxim. (f.d. 18)

În corespundere cu procesul-verbal cu privire la contravenție din 24 mai 2024, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Castraveț Ion, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 242 alin. (1) cod contravențional și la pct. 18, Castraveț Ion a recunoscut săvârșirea contravenției și a acceptat sancțiunea stabilită, fapt pentru ce a semnat.

La fel, Castraveț Ion prin procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 24 mai 2024, a recunoscut contravenția ce i se impută. (f.d. 21)

Partea implicată în accidentul de circulație a declarat cazul accidentului rutier la compania de asigurări cu care avea întocmit contract de asigurare, astfel, în consecință, CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a deschis dosarul de daune nr. 1042_2024 din 6 iunie 2024. (f.d. 5-verso-6)

Tot, la 6 iunie 2024 a fost întocmit şi procesul-verbal de constatare a pagubelor semnat de persoana păgubită și inginer expert. (f.d. 8)

Pentru a asigura prezența părților implicate în proces, Castraveț Ion a fost telefonat pentru a se prezenta la 13 iunie 2024, ora 10:00. (f.d. 7)

La fel, la materialul probator al cauzei se regăsește și Raportul de evaluare a pagubei nr. 2116/06A din 21 iunie 2024, întocmit de Exauto-Plus care indică valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model „BMW 520I" cu n/î DXC 434 în sumă de 23 998,92 de lei. (f.d. 9-10)

La 24 iunie 2024, a fost semnat acordul cu privire al stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare, iar la 2 iulie 2024, prin ordinul de plată nr. 13544, a foste efectuată plata de despăgubire de asigurare în beneficiul lui Ciobanu Vladislav. (f.d. 12 față-verso)

Conform informației din baza de date ASP, se atestă cert că, Castraveț Ion nu deținea permis de conducere la data producerii accidentului rutier la 24 mai 2024. Or, permisul de conducere a expirat la 21 mai 2024. (f.d. 23-24 față-verso)

Conform dispoziției nr. RCAI1042-2024 emisă de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA la 2 iulie 2024 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime de 23 998, 92 de lei păgubitului, fapt confirmat prin ordinul de plată anexat la cerere. (f.d. 50)

În același timp, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, constatând că la momentul accidentului rutier, Castraveţ Ion nu dispunea de un permis de conducere valabil, la 8 iulie 2024 a expediat în adresa ultimului notificarea nr. 1231/2024, solicitând acestuia achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol, lac care nu a fost dat niciun răspuns, fapt ce a generat înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată privind încasarea sumei în ordine de regres în mod forțat. (f.d. 25-26)

Deoarece Castraveţ Ion nu a executat obligația de restituire a prejudiciului, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a înaintat în ordine de regres prezenta acțiune.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond a respins acțiunea, constatând lipsa temeiului de regres împotriva persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul judiciar constată că, prima instanţă a aplicat eronat normele de drept material circumstanțelor cauzei.

Așadar, conform art. 20 alin. (1) Cod civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței.

Sub acest aspect, Colegiul civil reține că, conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În sensul art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 1822 alin. (1) Cod civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

În temeiul art. 1856 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul

căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 1998 alin. (1) și (2) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

În temeiul art. 2013 Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepția cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit. Posesorul izvorului de pericol sporit nu răspunde pentru prejudiciul cauzat dacă demonstrează că izvorul de pericol sporit a ieșit din posesiunea lui ca urmare a acțiunilor ilicite ale unor terți. În acest caz, răspunderea revine persoanei care a dobândit în mod ilicit izvorul de pericol sporit. În măsura în care posesorul izvorului de pericol sporit este vinovat de faptul că izvorul a ieșit din posesiunea lui, el va răspunde pentru prejudiciu în mod solidar cu persoana care l-a dobândit în posesiune în mod ilicit. Posesorii izvoarelor de pericol sporit răspund solidar pentru prejudiciul cauzat unui terț prin interacțiunea acestor izvoare (coliziunea mijloacelor de transport etc.). Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacțiunii acestora se repară potrivit dispozițiilor art.1998.

Art. 2024 alin. (1) Cod civil stabilește că, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Art. 2 din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau a utilizatorului de vehicul pentru orice pagubă produsă de un accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire şi în limitele de răspundere ale acestei asigurări.

Conform art. 5 alin. (1) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022, în cadrul asigurării obligatorii RCA, cazul asigurat este accidentul produs de

un vehicul al cărui proprietar şi/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, cu producerea de pagube: a) atât în timpul deplasării, cât şi în timpul staționării vehiculului; b) în urma desprinderii accidentale, în timpul deplasării vehiculului, a remorcilor, semiremorcilor sau atașelor; c) de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul; d) ca urmare a scurgerii, risipirii sau căderii accidentale a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate; e) la urcarea în vehicul şi la coborârea din acesta.

La rândul său, art. 15 alin. (1) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022, asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru pagubele produse de accidente de vehicule tuturor persoanelor altele decât conducătorul vehiculului culpabil.

În acord cu art. 20 alin. (1) lit. a) şi f) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul RCA este obligat să deschidă un dosar de daune şi să plătească despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege.

În sensul art. 25 alin. (1) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022, despăgubirea de asigurare pentru avarierea sau distrugerea vehiculului nu poate depăși: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferența dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului şi valoarea rămasă; c) limita despăgubirii de asigurare prevăzută de prezenta lege.

Art. 29 alin. (1) din aceiași lege, statuează că asigurătorul RCA este obligat să plătească despăgubirile de asigurare în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei cu privire la soluţionarea cererii de despăgubire şi să accepte cererea persoanei păgubite privind modalitatea de plată a despăgubirii de asigurare, care poate fi: a) în numerar; b) prin virament în cont bancar; c) prin virament în contul bancar al unității de reparații care a efectuat sau va efectua reparația.

În temeiul art. 30 alin. (1) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022, asigurătorul RCA care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul sa înainteze acţiune de regres în limitele acestei sume în cazul în care: a) nu a fost îndeplinită obligația de încheiere a unui contract de asigurare obligatorie RCA, în condiţiile art.8 alin.(3) şi (4); b) vehiculul nu dispune de raport de inspecție tehnică periodică, valabil la momentul producerii accidentului; c) accidentul a fost produs cu intenție sau a fost produs în timpul comiterii intenţionate a unei infracțiuni; d) accidentul a fost produs în timpul când făptuitorul infracțiunii săvârșite a încercat să evadeze de la forțele de ordine; e*) vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, constatată în condiţiile Codului contravențional*; f)

conducătorul vehiculului a părăsit locul accidentului contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale şi cele locale; g) conducătorul vehiculului era în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri şi/sau alte substanțe cu efecte similare ori conducătorul vehiculului a refuzat testarea alcoolscopică ori narcologică sau după caz, examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice, cu excepția celor prevăzute la art.21 alin.(7).

Alin. (2) al aceluiași articol, stabilește că asigurătorul RCA are dreptul să solicite persoanei culpabile de producerea accidentului de vehicul şi/sau persoanei păgubite recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu instrumentarea dosarului de daune deschis în temeiul cererii de despăgubire neîntemeiată.

În speță, este important faptul că, Castraveţ Ion a recunoscut că, este vinovat în producerea accidentului rutier, și mai mult, s-a stabilit că, în momentul producerii accidentului rutier deținea un permis de conducere nevalabil, fapt confirmat prin extrasul eliberat de IP „Agenţia Servicii Publice".

Astfel, Colegiul civil concluzionează că, în măsura în care CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a reparat prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier din 24 mai 2024, iar conducătorul mijlocului de transport de model *****, Castraveţ Ion, a recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier, nu deținea un permis de conducere valabil, conchide că CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, achitând despăgubirea de asigurare, a obținut dreptul de a solicita, în ordine de regres, despăgubirea de asigurare de la Castraveţ Ion.

Or, asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor când, contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale şi cele locale, acesta la momentul producerii accidentului, conducea autovehiculul cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere.

În această ordine de idei, Colegiul civil, fără a contesta de principiu că Castraveţ Ion nu este privat de dreptul de a conduce vehicule, însă, având în vedere că acesta nu deținea un permis de conducere valabil, conchide că, intimatul/pârât a încălcat regulile privind permisul de conducere.

Colegiul judiciar, constată ca fiind neîntemeiate argumentele primei instanţe cu privire la faptul că, în privința lui la Castraveţ Ion nu a fost întocmit un proces-verbal contravențional în temeiul prevederilor art. 231 Cod contravențional, pentru conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere și stabilirea vinovăție în acest sens, drept care iar permite CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, înaintarea acțiunii în regres, or, părțile au purces la procedura simplificată și benevolă de documentare a accidentului de vehicule, fără implicarea organelor de drept, iar apariția dreptului de regres nu este condiționată exclusiv de sancționarea contravențională a persoanei.

În această ordine de idei, Colegiul consideră că, instanța de fond nejustificat a dispus respingerea acțiunii înaintate de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveţ Ion cu privire la repararea prejudiciului în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

Conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar potrivit alin.(3) aceluiași articol, prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.

Din actele cauzei s-a stabilit că, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 1 009,91 de lei, suma de 4 750 de lei, cu titlu de asistenţă juridică, suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea acţiunii, suma de 859,62 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel şi suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea cererii de apel. Or, aceste cheltuili sunt confirmate prin actul privind serviciile prestate de avocat 9f.d. 27), acordul adițional nr. 99-2024-R din 29 iulie 2024 (f.d. 28), ordinul de plată nr. 14645 din 9 august 2024 (f.d. 29) confirmările de achitare a notei de plată și cele anexate la cererea de apel motivată. (f.d. 32-33)

La capitolul dat, Colegiul atestă că necesitatea adjudecării cheltuielilor de judecată operează indiferent de calitatea subiectului pasiv, criteriu fiind pierderea procesului în raport cu subiectul activ.

În final, având în vedere că instanța de apel a reținut ca întemeiate argumentele apelantei, ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, a casa integral hotărârea primei instanțe și a adopta o nouă hotărâre, prin care a admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveţ Ion cu privire la repararea prejudiciului în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 385 lit. c), 389 și 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E :

Se admite cererea de apel declarată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, reprezentată de avocatul Eşanu Mihail.

Se casează hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 24 octombrie 2024, şi se adoptă o nouă hotărâre prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveţ Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Castraveţ Ion, cod personal *****, domiciliat în r-nul *****, s. *****, str. ***** 98, în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cod fiscal ***** suma de 23 998,92 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 4 750 de lei, cu titlu de asistenţă juridică, suma de 1 009,91 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acţiunii, suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea acţiunii.

Se încasează de la Castraveţ Ion, cod personal *****, domiciliat în r-nul *****, s. *****, str. ***** 98, în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cod fiscal ***** suma de 859,62 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel şi suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea cererii de apel.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă şi irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin

Diana Corlăteanu

Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Central, judecător Negru Nicolae
Dosarul nr. 2a-119/25 (2-24094544-02-2a-13012025)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

26 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată compusă din:

Președintele completului, judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, reprezentată de avocatul Eșanu Mihail,

împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 24 octombrie 2024, prin care s-a respins acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveț Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

în conformitate cu art. 385 lit. c), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E :

Se admite cererea de apel declarată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, reprezentată de avocatul Eșanu Mihail.

Se casează hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 24 octombrie 2024, și se adoptă o nouă hotărâre prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Castraveț Ion cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Castraveț Ion, cod personal *****, domiciliat în r-nul *****, s. *****, str. A.Mateevici 98, în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cod fiscal ***** suma de 23 998,92 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 4 750 de lei, cu titlu de asistență juridică, suma de 1 009,91 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii, suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea acțiunii.

Se încasează de la Castraveț Ion, cod personal *****, domiciliat în r-nul *****, s. *****, str. A.Mateevici 98, în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cod fiscal ***** suma de 859,62 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel și suma de 200 de lei, cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea cererii de apel.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin

Diana Corlăteanu